

## **Izvod iz Sporazuma o viznim olakšicama za građane BiH koji putuju u zemlje EU**

Vizne olakšice - Nova pravila od 1. januara 2008.

Sporazum između Evropske unije i Bosne i Hercegovine o olakšavanju izdavanja viza stupio je na snagu 1. januara 2008.

### **I DIO - NOVA PRAVILA O OLAKŠICAMA U IZDAVANJU VIZA KOJA POČINJU DA VAŽE OD 1. JANUARA 2008. g.**

Svrha Sporazuma je, da na osnovu reciprociteta olakša izdavanje viza za namjeravani boravak ne duži od 90 dana tokom perioda od 180 dana građanima Bosne i Hercegovine. Ovaj Sporazum ne važi za Veliku Britaniju i Sjevernu Irsku, Irsku, Kraljevinu Dansku, Republiku Island i Kraljevinu Norvešku. Sporazumom se definiše određeni broj pojednostavljenih procedura (olakšica) za izdavanje viza. One se odnose na:

#### **1. Potrebna dokumenta**

Za dole navedene kategorije lica, potrebna su samo navedena dokumenta radi pravdanja svrhe putovanja. Uslov da se lično podnosi zahtjev za vizu kao i potrebna dokumenta ostaje neizmijenjen. U pojedinačnim slučajevima, u kojima postoji sumnja u pogledu svrhe putovanja, namjere podnosioca vize da se vrati u svoju zemlju porijekla ili dokaza za dovoljna sredstva srazmjerna dužini i svrsi boravka, podnosilac zahtjeva može biti pozvan u ambasadu/konzulat na dodatni temeljni razgovor. Podnosilac zahtjeva može podnijeti dodatna dokumenta ili ih u izuzetnim slučajevima može tražiti konzularni službenik.

- a. članovi zvaničnih delegacija koji, na zvanični poziv upućen Bosni i Hercegovini, učestvuju na sastancima, konsultacijama, pregovorima, programima razmjene i drugim dešavanjima koja se održavaju na teritoriji zemlje članice
  - o pismo bosanskohercegovačkih vlasti kojim se potvrđuje da je podnosilac zahtjeva član zvanične delegacije i
  - o kopija zvaničnog poziva koji je poslala institucija EU ili zemlje članice;
- b. poslovni ljudi ili predstavnici poslovnih organizacija:
  - o pismeni zahtjev (original) kompanije domaćina, ili organizacije, vlasti ili organizacionog odbora priznatog od strane Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine;
- c. predstavnici organizacija građanskog društva koji putuju na obrazovne obuke, seminare, konferencije i programe razmjene:
  - o pismeni zahtjev (original) izdat od strane organizacije domaćina, potvrda da rečeno lice predstavlja organizaciju nevladinog sektora i potvrdu kojom se dokazuje da je ta organizacija registrovana u skladu sa državnim zakonima.
- d. vozači koji vrše usluge prevoza međunarodnog teretnog i putničkog transporta na teritorije zemalja članica u vozilima registrovanim u Bosni i Hercegovini;

- pismeni zahtjev (original) od državnog udruženja prevoznika u kome se navodi svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- e. članovi posade vozova , hladnjača i lokomotiva koji putuju na teritoriju zemalja članica:
  - pismeni zahtjev (original) željezničke kompanije u kome se navodi svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- f. **novinari:**
  - **potvrda (original) koju je izdala profesionalna organizacija i koja dokazuje da je podnosilac zahtjeva novinar i**
  - **dokument poslodavca u kojem se navodi da je svrha putovanja novinarski posao;**
- g. za lica koja učestvuju u naučnim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući univerzitet i druge programe razmjene:
  - pismeni zahtjev organizacije domaćina (original);
- h. đaci, studenti, postdiplomski studenti i nastavnici u njihovoj pratnji koji putuju na studije ili usavršavanje, programe razmjene ili druge školske aktivnosti:
  - pismeni zahtjev (original) ili
  - potvrda o upisu (original) na univerzitet -domaćin ili
  - studentske karte ili potvrde o kursevima koje će pohađati;
- i. učesnici na međunarodnim sportskim događajima i lica koja ih prate u profesionalnom svojstvu:
  - pismeni zahtjev (original) organizacije domaćina (državne sportske federacije ili državnog olimpijskog komiteta zemalja članica);
- j. učesnici na zvaničnim programima razmjene koje organizuju zbratimljene opštine i gradovi:
  - pismeni zahtjev (original) šefa administracije/gradonačelnika ovih opština i gradova;
- k. bliski rođaci – supružnici, djeca (uključujući usvojenu) roditelji (uključujući staratelje), babe i djedovi i unuci koji idu u posetu državljanima Bosne i Hercegovine koji su legalno nastanjeni na teritoriji zemlje članice:
  - pismeni zahtjev lica domaćina (original);
- l. lica koja idu iz medicinskih razloga i lica koja ih nužno prate:
  - zvanični dokument medicinske institucije kojim se potvrđuju tri elementa (nužnost medicinske njege u toj instituciji, nužnost pratnje i dokaz o posjedovanju dovoljno finansijskih sredstava kojima će se platiti lečenje);
- m. lica koja odlaze da prisustvuju pogrebnim ceremonijama
  - zvanični dokument kojim se potvrđuje činjenica smrti, kao i potvrda porodičnog ili drugog odnosa između podnosioca zahtjeva i lica koje se sahranjuje.
- n. predstavnici vjerskih zajednica Bosne i Hercegovine:
  - pismeni zahtjev (original) vjerske zajednice registrovane u Bosni i Hercegovini u kome se navodi svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- o. za članove profesija koje učestvuju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijumima, seminarima ili sličnim dešavanjima koja se održavaju na teritoriji zemlje članice:
  - pismeni zahtjev (original) organizacije domaćina kojim se potvrđuje da

- dato lice učestvuje na datom dešavanju;
- p. lica koja idu u posjetu vojnim i civilnim grobljima:
    - o zvanični dokument (original) kojim se potvrđuje postojanje i održavanje groba i srodstva između podnosioca zahtjeva i sahranjenog lica;
  - q. za lica koja putuju u turističke svrhe:
    - o potvrda ili vaučer (original) iz putničke agencije ili tur operatera koji je akreditovan u zemljama članicama kojim se potvrđuje rezervacija organizovanog putovanja.

### **Šta treba da stoji u pismenom zahtjevu?**

Za pozvanu osobu: ime, prezime, datum rođenja, pol, državljanstvo, broj ličnog dokumenta, vrijeme i svrha putovanja, broj ulazaka, imena maloljetne dece koja prate pozvanu osobu.

Za osobu koja poziva: ime, prezime, adresa i kontakt detalji.

Za pravno lice koje poziva: puno ime i adresa, ima i položaj lica potpisnika zahtjeva i registracioni broj u slučaju kompanija koje imaju sjedište u zemljama članicama.

### **2. Cijena obrade viznog zahtjeva**

Cijena za obradu zahtjeva za vizu je 35 €.

Ova cijena važi za sve državljane Bosne i Hercegovine i sve tipove šengenskih viza, tj. i tranzitne i vize za kratak boravak, bez obzira na broj ulazaka. Kako se ovaj iznos odnosi na administrativne troškove obrade viznog zahtjeva, on se mora uplatiti pri podnošenju zahtjeva za vizu i ne vraća se u slučaju odbijanja vize.

### **3. Oslobađanje od plaćanja vize**

Određene kategorije lica imaju pravo na besplatne vize:

- a. bliski rođaci – supružnici, djeca (uključujući usvojenu), roditelji (uključujući zastupnike), babe, djedovi, unuci, državljani Bosne i Hercegovine koji idu u posjetu a legalno su nastanjeni na teritoriji zemalja članica;
- b. članovi zvaničnih delegacija koji, na zvaničan poziv upućen Bosni i Hercegovini, učestvuju na sastancima, konsultacijama, pregovorima ili programima razmjene, kao i na dešavanjima koja se održavaju na teritoriji zemlje članice u organizaciji međuvladinih organizacija.
- c. članovi Suda Bosne i Hercegovine i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, u slučaju da nisu oslobođeni plaćanja vize po sadašnjem sporazumu;
- d. đaci, studenti, postdiplomski studenti i nastavnici u pratnji koji putuju u svrhu studijskog boravka ili obrazovne obuke, programa razmjene kao i drugih aktivnosti u vezi sa školom;
- e. djeca mlađa od 6 godina.
- f. osobe sa invaliditetom i lica koja ih prate, ako je neophodno;
- g. lica koja su predala dokumenta kojima se dokazuje neophodnost njihovog puta po

- humanitarnom osnovu, uključujući da prime hitno medicinsko liječenje i osobu koja prati to lice, ili da prisustvuje sahrani bliskog rođaka ili da posjete ozbiljno bolesnog bliskog rođaka;
- h. učesnici na međunarodnim sportskim događajima i lica koja ih prate u profesionalnom svojstvu;
  - i. lica koja učestvuju na naučnim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, univerzitetu i drugim programima razmjene;
  - j. učesnici na zvaničnim programima razmjene koje organizuju zbratimljene opštine i gradovi;
  - k. **novinari**;
  - l. predstavnici tradicionalnih vjerskih zajednica koje su registrovane u Bosni i Hercegovini koji redovno putuju u zemlje članice;
  - m. predstavnici organizacija građanskog društva koja putuju na sastanke, seminare, programe razmjene i kurseve obuke;
  - n. vozači koji vrše usluge međunarodnog teretnog i putničkog transporta na teritorije zemalja članica u vozilima registrovanim u Bosni i Hercegovini;
  - o. članovi posada vozova, hladnjača i lokomotiva koji putuju na teritorije zemalja članica;
  - p. penzioneri;
  - q. članovi profesija koji učestvuju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijumima, seminarima i drugim sličnim dešavanjima koja se održavaju na teritoriji zemalja članica;

Povrh ovoga, diplomatske misije i konzulati mogu da oslobode plaćanja ili smanje cijenu vize u pojedinačnim slučajevima.

#### **4. Kriteriji za izdavanje viza za više ulazaka (za boravak do maksimalno 90 dana tokom perioda od 180 dana) koje važe dug vremenski period.**

- a. Vize za više ulazaka koje važe 5 godina za članove Suda Bosne i Hercegovine i Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, stalne članove zvaničnih delegacija, supružnike, djecu i roditelje, koji idu u posetu državljanima Bosne i Hercegovine nastanjenim u zemljama članicama tokom trajanja njihove legalne boravišne dozvole, za vrijeme trajanja njihovog mandata, ako su ovi kraći od pet godina.
- b. Vize za više ulazaka koja važi 1 godinu za članove zvaničnih delegacija; poslovne ljude; profesionalne vozače i posade vozova, novinare, učesnike na naučnim, kulturnim, umjetničkim aktivnostima, uključujući univerzitetske i druge programe razmjene i sportskim događajima; studente na redovnim i postdiplomskim studijima, učesnike u programima bratimljenja gradova, za lica koja putuju redovno iz medicinskih razloga i lica koja ih nužno prate; vjerskih zajednica predstavnike organizacija građanskog društva, članove profesija, pod uslovom da je tokom prethodnih 12 mjeseci podnosilac viznog zahtjeva dobio bar jednu vizu, iskoristio je u skladu sa zakonima o ulasku i boravku zemlje (zemalja) koju je posjetio i postoje razlozi za izdavanje vize za više ulazaka.
- c. Od 2 do 5 godina kategorijama navedenim u (b) pod uslovom da su tokom prethodna 24 mjeseca iskoristili dva puta jednogodišnju vizu za više ulazaka u

skladu sa zakonima o ulasku i boravku u posjećenoj zemlji (zemljama) i razlozi za vizu za više ulazaka su i dalje važeći.

#### **5. Trajanje procedure za obradu viznih zahtjeva:**

Odluka o viznom zahtjevu donosiće se u roku od 10 kalendarskih dana od dana prijema kompletnog viznog zahtjeva i pratećih dokumenata. Za diplomatske misije i konzularna odjeljenja koja imaju sistem zakazivanja, vremenski period za dobijanje termina za razgovor ne računa se u vrijeme obrade. Ovaj period može se produžiti do 30 dana kada je potrebno temeljnije ispitivanje. U hitnim slučajevima, period za donošenje odluke može se skratiti na 3 dana ili manje.

#### **6. Odlazak u slučaju izgubljenih ili ukradenih dokumenata:**

Navedene kategorije lica mogu napustiti teritoriju po osnovu važećih ličnih dokumenata izdatih od strane diplomatskih predstavništava ili konzularnih odjeljenja bez ikakve vize.

#### **7. Produženje vize u izuzetnim okolnostima:**

Iz razloga više sile (force majeure) vize se mogu besplatno produžiti za period koji je potreban za povratak.

#### **8. Izuzeci iz viznog režima:**

Nosioци bosanskohercegovačkog diplomatskog pasoša izuzeti su iz viznog režima za periode do 90 dana u toku perioda od 180 dana.

## **II DIO - ŠENGENSKA VIZA**

### **1. Šta znači "šengenska viza"?**

Ukupno 24 od 27 zemalja članica primjenjuju Propis broj 539/2001 i imaju u potpunosti zajedničku viznu politiku koja prevazilazi listu trećih zemalja čiji državljani potpadaju pod viznu obavezu. Šengenske zemlje su sljedeće: Nemačka, Austrija, Belgija, Danska, Španija, Finska, Francuska, Grčka, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugal, Švedska, Island, Norveška, Estonija, Litvanija, Latvija, Republika Češka, Mađarska, Slovenija, Slovačka, Poljska i Malta.

Viza koju izda jedna od ovih 24 zemalja važi načelno ne samo za zemlju koja ju je izdala već i za ostale 23 zemlje.

Na viznoj naljepnici koja izgleda isto za sve šengenske države piše „važi za sve šengenske države“. Po alfanumeričkoj šifri može se znati u kojoj zemlji je viza izdata. Procedure i uslovi za izdavanje šengenske vize utvrđeni su u Jedinostvenim konzularnim instrukcijama koje su objavljene u Službenom glasniku (Official Journal) C 326 od 22.

decembra 2005.

## 2. Koje su kategorije šengenske vize?

Različiti tipovi viza definisani su u Jedinstvenim konzularnim instrukcijama. **Viza za kratki boravak (viza tip "C"**, kao što piše na viznoj naljepnici). Ova viza se izdaje za jednu, dve ili više poseta. Period njenog važenja može biti različit. Ona dozvoljava boravke koji ne prelaze tri mjeseca tokom šestomjesečnog perioda. **Tranzitna viza (viza tip "B"**, kao što piše na viznoj naljepnici). Ova viza se izdaje licima koja moraju da prođu kroz teritoriju jedne ili više šengenskih zemalja prije nego što nastave svoj put u treću zemlju. Ova viza se može izdati za jedan, dva ili, u izuzetnim slučajevima, nekoliko tranzita. Trajanje jednog tranzita ne smije da pređe preko pet dana. **Aerodromska tranzitne vize (viza tip "A"**, kao što piše na viznoj naljepnici). Ova viza se traži od državljana određenih trećih zemalja koji lete do neke treće zemlje, ali staju ili presijedaju na aerodromu neke šengenske zemlje.

Tokom ovog transfera ili presijedanja, dotična lica moraju da ostanu u međunarodnoj tranzitnoj zoni aerodroma ne ulazeći na teritoriju date šengenske zemlje. Zemlje članice van Šengen zone koriste iste tri glavne vizne kategorije.

## 3. A šta sa vizama koje izdaju evropske zemlje koje nisu šengenske zemlje?

Kipar, Bugarska i Rumunija i dalje izdaju nacionalne vize. To znači da su te vize važeće samo za kratak boravak na teritoriji zemlje članice koja ih je izdala. Primjer iz prakse; viza za kratak boravak koju je izdao Kipar dozvoljava samo kratak boravak na Kipru. Dalji boravak u nekoj šengenskoj državi zahtijeva i šengensku vizu. Za boravak u nekoj drugoj zemlji članici Evropske unije koja ne pripada Šengenu, na primjer, u Bugarskoj, potrebna je bugarska viza.

*Specifični slučajevi tiču se tranzita za Kipar, Rumuniju i Bugarsku (zemlje članice koje nisu u potpunosti integrisane u šengensku zonu).*

U odluci od 2005. godine Savjet je riješio da zemlje članice koje su pristupile EU 2004. godine mogu da priznaju vize i boravišne dozvole koje su izdale šengenske ili ne-šengenske zemlje kao ekvivalentne državnim vizama. Ta ekvivalentnost važi samo za tranzit, za period koji ne prevazilazi pet dana. Nakon proširenja šengenske zone u decembru 2007. godine ova pravila su primjenjiva samo na Kipar. Komisija je podnijela zakonske prijedloge kojima se ova pravila proširuju na Bugarsku i Rumuniju.

## 4. Gde mogu da dobijem vizu?

Možete podnijeti zahtjev za vizu konzularnoj službi šengenske zemlje koja je vaša glavna destinacija. Vize se izdaju na granicama samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima. Boravak u jednoj ili više šengenskih zemalja zahtijeva inicijalnu posjetu konzulatu

zemlje koja je glavna destinacija.

Primjer iz prakse : Ako želite da putujete po Evropi tri nedelje, od toga dvije nedelje da provedete u Italiji i jednu u Francuskoj, treba da idete u italijanski konzulat. Nekada je teško odrediti glavnu destinaciju, na primjer kada putnik namjerava da posjeti nekoliko šengenskih zemalja jednu za drugom, boraveći otprilike isto kratko vrijeme u svakoj. U tom slučaju, treba da idete u konzulat zemlje u koju ćete prvo ući u šengenskoj zoni.

Primjer iz prakse: Poslovni čovjek planira put u Evropu da se sastane sa poslovnim partnerima u raznim evropskim prijestonicama, u kojima će ostajati po dan ili dva. Rezervisao je put za Frankfurt, odakle će nastaviti dalje put. U tom slučaju, odgovarajući konzulat je njemački konzulat.

Za boravak u jednoj ili više ne-šengenskih zemalja treba da idete u konzulate svih zemalja koje planirate da posjetite.

## **5. Šta mi je potrebno da podnesem zahtjev za vizu?**

Minimalni uslovi su dole navedeni. Morate:

- Popuniti i potpisati formular zahtjeva za vizu. Šengenske države koriste standardni formular koji je dostupan na svim zvaničnim jezicima Evropske unije. Formular je besplatan. Može se skinuti sa Interneta, ako kliknete [ovde](#);
- Podnijeti pasoš sa rokom važenja 3 mjeseca nakon isteka perioda za koji se traži viza;
- Opisati svrhu i okolnosti vaše posjete – vidite tačku 1.1 – lista dokumenata koje treba podnijeti za različite kategorije lica u odnosu na svrhu putovanja;
- Navesti vrstu prevoza;
- Dokazati posjedovanje dovoljnih sredstava za izdržavanje tokom vašeg puta i za povratak u Bosnu i Hercegovinu (na primjer: potvrda finansijskih sredstava, smještaj u privatnom domu ili poziv firme ili institucije);
- Pokazati da imate putno osiguranje za put sa minimalnim pokrićem od 30.000€.

U konzulatima dotičnih šengenskih država možete dobiti konkretne detalje o potrebnim dokumentima koja treba podnijeti u skladu sa raznim situacijama i tipovima viza.

## **6. Po kojim kriterijima se ispituje vizni zahtjev i na osnovu čega se donosi odluka u konzulatu?**

Konzulat ispituje i provjerava dokumentaciju koju je podnio podnosilac zahtjeva za vizu. Ukoliko je potrebno može se tražiti dodatna dokumentacija. Ako postoje ikakve sumnje, one će se rasčistiti tokom razgovora jedan na jedan sa podnosiocem zahtjeva. U ispitivanju viznog zahtjeva, od suštinskog je značaja da se službenik uvjeri da će se podnosilac zahtjeva vratiti u svoju zemlju porijekla. Konzulat će takođe provjeriti da podnosilac zahtjeva nije registrovan u šengenskom informacionom sistemu (SIS) sa zabranom ulaska i da ne predstavlja prijetnju javnom redu.

## **7. Zašto konzulat pečatira pasoše tokom procesa podnošenja zahtjeva za šengensku vizu?**

Zajedničke konzularne instrukcije nalažu da konzulat koji primi zahtjev za vizu treba da pečatira pasoš podnosioca zahtjeva. Na tom pečatu se preko alfanumeričkih šifri može vidjeti koji tip vize je tražen od konzulata, šengenska zemlja kojoj konzulat pripada i datum.

Glavni razlog za pečatiranje pasoša je da se informišu drugi konzulati da je već predat zahtjev za vizu, da bi se izbegli uzastopni zahtjevi za vizu u različitim konzulatima.

## **8. Da li je moguće da ulazak u zemlju bude odbijen i pored važeće vize?**

Kodeks Zajednice o pravilima koja regulišu promet lica preko granica (objavljen u Službenom glasniku L 105 od 13. aprila 2006.) utvrđuje uslove za ulazak na teritoriju zemalja članica. Posjedovanje važećeg pasoša i vize (u slučaju državljana treće zemlje u kojima se traži viza) samo su dva od navedenih uslova za ulazak. Uslovi za ulazak se prvo provjeravaju u konzulatima koji ispituju zahtjeve za vizu. Izdavanje vize pretpostavlja da konzulat smatra da su uslovi za ulazak ispunjeni u vrijeme kada je viza odobrena.

Uslovi za ulazak se ispituju po drugi put kada se dotična osoba pojavi na spoljnoj granici (kopnenoj, morskoj ili aerodromu) zemlje članice. Ako pogranična policija odluči da osoba koja posjeduje vizu ne ispunjava uslove za ulazak (na primer: dotična osoba nema dovoljno sredstava za izdržavanje tokom boravka), biće im odbijen ulazak, čak iako imaju vizu u pasošu.

***Važno:** Lica sa vizom treba da nose sa sobom dokumenta kojim dokazuju ispunjenje uslova za ulazak, tako da ih mogu pokazati na uvid ako je potrebno tokom provjera na granici EU.*

## **9. Da li postoji određena procedura koja mora da se ispoštuje nakon ulaska na teritoriju šengenske ili ne-šengenske zemlje?**

Dužina boravka na teritoriji šengenske zemlje je period naznačen na viznoj naljepnici (u danima, što se računa od datuma ulaska na pečatu u pasošu). Nije potrebno tražiti boravišnu dozvolu za ovaj period jer je ona već odobrena vizom. Neke šengenske i ne-šengenske zemlje zahtijevaju da se imaooci vize prijave administrativnim vlastima u određenom roku.

**Preporučljivo je pitati da li je ovo potrebno kada se podnosi zahtjev za vizu i kada se pojavite na granici.**

## **10. Da li viza daje pravo na rad?**

Šengenska viza za kratak boravak tip "C" važi za period koji je naveden u zahtjevu za vizu.

Ako želite da obavljate ekonomsku aktivnost tokom vašeg kratkog boravka, moraćete da



ispunite niz konkretnih formalnosti da biste dobili radnu dozvolu. **Važno:** Nije dozvoljeno obavljati ekonomsku aktivnost kada se putuje sa šengenskom vizom tipa „C“ koja je izdata za privatne ili porodične razloge, ili u turističke svrhe. Obavljanje takve aktivnosti može da dovede do sankcija.

### **11. Mogu li da produžim vizu u Evropi?**

Šengenska viza tip "C" za kratak boravak može se produžiti u Evropi samo u izuzetnim okolnostima. Produžetak nikada ne može biti duži od maksimalnog trajanja vize tipa „C“ (tri mjeseca u šestomjesečnom periodu).

Ako se državljanin Bosne i Hercegovine nađe u situaciji da ne može da napusti teritoriju zemlje članice do datuma naznačenog na njegovoj vizi iz razloga više sile, rok njegove vize biće produžen besplatno u skladu sa zakonima primjenjivim u zemlji koja ga je primila na period koji je potreban da bi se vratio u svoju zemlju prebivališta (vidi tačku 1.7.).

### **12. Mogu li da dobijem boravišnu dozvolu u Evropi?**

Šengenska viza tipa "C" izdaje se za kratak boravak. Upotreba vize tipa „C“ da biste, kada ste u Evropi, podnijeli zahtjev za boravišnu dozvolu, predstavlja zloupotrebu vize tipa „C“. Izuzev u zaista izuzetnim okolnostima, boravišna dozvola biće odbijena.

### **13. Ako se zahtjev za vizu odbije:**

#### Da li mogu da saznam razloge za odbijanje?

Zajedničke konzularne instrukcije ne obavezuju šengenske zemlje da informišu podnosiocima zahtjeva za vizu o razlozima odbijanja. O tome da li će se dati razlozi odbijanja ili ne, zavisi od zakona svake pojedinačne zemlje članice. U slučaju ne-šengenskih država, takođe je državno zakonodavstvo to koje reguliše pitanje da li se razlozi za odbijanje vize daju.

#### Da li mogu da se žalim?

Zajedničke konzularne instrukcije ne obavezuju šengenske države da pruže mogućnost žalbe na odbijanje vize. Ovo pitanje regulišu zakoni svake pojedinačne šengenske države. Što se tiče ne-šengenskih država, takođe je državno zakonodavstvo to koje upravlja mogućnošću žalbe na odluke o odbijanju vize.

#### Mogu li ponovo da podnesem zahtjev nakon što je prethodni odbijen?

U načelu, odluka o odbijanju vize nema posljedica za budućnost. Zahtjev za izdavanje vize se razmatra na osnovu podataka iz formulara, dokumenata kojima se on potkrepljuje i informacija koje podnosilac pruži, posebno tokom razgovora jedan na jedan. Pa ipak, razlozi koji su doveli do toga da konzulat odbije vizu mogu lako biti zasnovani na okolnostima koje se neće promijeniti tokom datog vremenskog perioda (kao što su

konkretne prilike podnosioca zahtjeva, uključujući njegovu socijalnu, profesionalnu, ekonomsku, porodičnu ili ličnu situaciju), usljed kojih se dotično lice može ocijeniti kao imigracioni rizik. Moguće je stoga, da će naredni šengenski konzulat koji primi zahtjev od dotične osobne, doći do istog zaključka kao i prvi, to jest, da zahtjev za vizu treba odbiti.